

RMG NOTA

Strategie van aanpak wat betreft reizen en uitzonderingen op quarantaine en staalafname in het kader van nieuw optredende verontrustende varianten en/of Variants of Concern (VOC).

Final (07/05/2021)

Context:

Hoewel de meeste nieuwe mutaties geen grote invloed zullen hebben op de verspreiding van het SARS-CoV-2 virus, kunnen sommige mutaties of combinaties van mutaties het virus een selectief voordeel bieden, zoals een grotere overdraagbaarheid, het veroorzaken van ernstigere ziektebeelden of hogere mortaliteit of het vermogen om de immuunrespons van de gastheer te omzeilen. Bovendien vreest de RMG dat sommige van de variants of concern (VOC) van COVID-19 de effectiviteit van actueel beschikbare vaccinaties mogelijk kan dwarsbomen, wat de crisis verder zou uitrekken.

Rekening houdende met de evolutie van de epidemiologische situatie in Brazilië, Zuid-Afrika en India en in het bijzonder het opduiken van een nieuwe verontrustende variant van het virus COVID-19 in dat laatste land, heeft het Commissariaat op 26/04/2021 een ontwerpnota voorgelegd aan de RMG over een reisverbod voor reizigers uit deze landen.

De RMG stelde enkele wijzigingen voor aan deze nota betreffende het inreisverbod voor reizigers uit bepaalde regio's in het kader van VOC's. Bovendien was de RMG van oordeel dat reizigers uit deze regio's zich niet kunnen beroepen op uitzonderingen op quarantaine en staalafname.

Gelet op de complexiteit van het systeem van uitzonderingen op essentiële functies, met name in de context van varianten, werd besloten dat de RMG zich buigt over een generiek en coherent beleid m.b.t. maatregelen t.a.v. reizigers uit een land of regio met een hoge circulatie van een verontrustende variant en/of VOC die nog niet wijdverspreid is in België.

Voorstel RMG:

- 1) Rekening houdende met de heel recente omzetting in de respectievelijke regelgeving van de gefedereerde entiteiten van de op 10 maart 2021 door het OCC gevalideerde geharmoniseerde lijst van uitzonderingen op de quarantaine en de staalafname en met het oog op de coherentie en de handhaving op het terrein, verkiest de RMG om momenteel geen wijzigingen aan te brengen aan de in deze lijst opgenomen groepen.
- 2) De RMG is voorstander van een inreisverbod/beperking voor reizigers die afkomstig zijn uit een regio of land, of zich er gedurende de laatste 14 dagen op enig moment bevonden, waarbij een verhoogd risico bestaat op de invoer van een variant met mogelijk effect op de vaccinatie (VOCs met immune escape). Ook aangaande vertrekkende reizigers wenst de RMG specifiek reisverbod/beperkingen.

Alleen personen die een essentiële functie uitoefenen of een essentiële reden hebben, zoals opgenomen in de geharmoniseerde lijst van uitzonderingen op de quarantaine en testafname, worden toegelaten om te reizen van en naar landen op de risicolijst.

3) De RMG heeft geen consensus in hoever de quarantaine en staalafname vervolgens moet gerespecteerd worden.

3.1. Ofwel worden alleen personen die een essentiële functie uitoefenen of een essentiële reden hebben, zoals opgenomen in de geharmoniseerde lijst van uitzonderingen op de quarantaine en testafname, toegelaten om te reizen van en naar landen op de risicolijst op voorwaarde dat zij de quarantaine en staalafname volledig respecteren. Dit houdt in dat deze essentiële functies/redenen in dit verband niet langer in aanmerking komen voor een gedeeltelijke of volledige uitzondering op quarantaine en staalafname.

Dit betekent dat:

- Voor personen met de Belgische nationaliteit en/of hoofdverblijfplaats in België:
 - Aankomende reizigers:
 - **Principe:** Reizen toegelaten MET verplichte quarantaine en staalafname voor IEDEREEN.
 - **Uitzondering na aankomst:** NIHIL, verplichte quarantaine en staalafname; dit betekent dat de uitzonderingen zoals geformuleerd in de geharmoniseerde lijst NIET van toepassing zijn.
 - Vertrekkende reizigers:
 - **Principe:** Niet-essentiële reizen: verboden.
 - **Uitzondering tot reizen:** Essentiële reizen: toegelaten (met verplichte quarantaine en staalafname bij evt terugkeer).
- Voor personen zonder de Belgische nationaliteit en geen hoofdverblijfplaats in België:
 - Aankomende reizigers:
 - **Principe:** Niet-essentiële reizen: verboden.
 - **Uitzondering tot reizen:** Essentiële reizen: toegelaten MET verplichte quarantaine en staalafname
 - **Uitzondering na aankomst:** NIHIL, verplichte quarantaine en staalafname; dit betekent dat de uitzonderingen zoals geformuleerd in de geharmoniseerde lijst NIET van toepassing zijn.
 - Vertrekkende reizigers:
 - **Principe:** toegelaten voor iedereen

3.2. Ofwel worden alleen personen die een essentiële functie uitoefenen of een essentiële reden hebben, zoals opgenomen in de geharmoniseerde lijst van uitzonderingen op de quarantaine en testafname, toegelaten om te reizen van en naar landen op de risicolijst zonder dat de strikte voorwaarde om de quarantaine en staalafname volledig te respecteren hieraan gekoppeld wordt. Dit houdt in dat deze essentiële functies/redenen verder in aanmerking komen voor een gedeeltelijke of volledige uitzondering op quarantaine en staalafname waarbij wel een geval per geval beoordeling kan/dient te worden ingesloten.

Bij het advies van de RMG zou dan kunnen aangegeven worden of eventuele staalafname en of quarantaine in het kader van de VOC wenselijk is en of het al dan niet gevaccineerd

zijn met een door het EMA goedgekeurd vaccin een uitzondering kan vormen wanneer eventueel staafname en/of quarantaine wordt voorgesteld.

Opmerking: mogelijk is het wenselijk ruimte te voorzien opdat bevoegde diensten (artsen volksgezondheid) in bepaalde situaties de bestaande wetgeving kunnen overrulen of terzijde schuiven.

- 4) Een dynamische “veilige” lijst van regio’s/landen zonder een verhoogd risico, rekening houdende met het effect van vaccinatie op de specifieke VOC’s zal worden opgesteld o.b.v. de door de RMG gevalideerde criteria die door de RAG zullen worden voorgesteld; hoog risicocontacten van een Covid-19 indexgeval dat een link heeft met een regio/land buiten de “veilige” lijst zullen mogelijk evenmin in aanmerking komen voor een uitzondering op quarantaine en testing (verplichte staafname).
- 5) De RMG erkent overigens dat een lijst op Europees (of internationaal) niveau wenselijk is om te komen tot een gezamenlijk beleid t.a.v. VOC’s met onze Europese en internationale partners. Op termijn zou zo een internationale lijst de beslissing van een nationaal orgaan kunnen vervangen (cfr. kleurencodes).
- 6) In het kader van het optreden van een verontrustende SARS-CoV-2 variant of een nieuwe VOC in een bepaalde regio/land kan de RMG beslissen en/of voorstellen (zie volgende alinea) aan het IMC/OCC om de betrokken regio/het land toe te voegen aan de lijst van regio’s en landen waarvoor beperkingen gelden wat betreft directe/indirecte niet-essentiële reizen. Zij kan ook (voorstellen om) landen van deze lijst schrappen. Dit besluit zal worden gebaseerd op het advies van de RAG en internationale aanbevelingen (ECDC, WHO). Voor elke regio of landen kunnen specifieke criteria gelden volgens de toestand van de VOC (bv. wat betreft testen of quarantaine en het al dan niet verlenen van een vrijstelling voor gevaccineerde personen). Het is aan de IMC en/of het OCC om te bepalen welk orgaan met deze besluitvorming zal worden belast. De meerderheid van de RMG is evenwel van mening dat zij, als permanent crisisbeheersingsorgaan met vertegenwoordiging van de bevoegde entiteiten en door haar band met de RAG en internationale actoren die een tijdige reactie mogelijk maken, het meest geschikte orgaan zou zijn om deze taak uit te voeren (cfr. ook bijvoorbeeld in geval van stopzetting van de federale fase). Een ander standpunt binnen de RMG onderschrijft het treffen van een beslissing over te laten aan het OCC om, naast de dimensie volksgezondheid, het ook in rekening nemen van de socio-economische en andere politieke aspecten nader te verzekeren.

Dit voorstel zal in de IMC en/of het OCC verder moeten worden besproken met bijzondere aandacht voor de wettelijke verankering, zowel op federaal niveau als dat van de gefedereerde entiteiten. Het doel van zo een dynamische lijst is het besluitvormingssysteem op een generieke wijze te optimaliseren door te voorkomen dat telkens wanneer zich een nieuw risico op import van een VOC voordoet er een nieuwe wettelijke basis moet worden uitgewerkt.

De RMG benadrukt ook dat het algemeen wenselijk is om te beschikken over een controlemechanisme om de correcte handhaving van de bestaande uitzonderingen beter dan nu te waarborgen. In dit kader dringt de RMG ook aan op het aanscherpen van de bestaande werk-gerelateerde

inspectiemogelijkheden (bv. via FOD WASO) en/of van het toezicht door de arbeidsgeneeskundige diensten ter bescherming van de (andere) werknemers in hun werksituatie en hun contacten.

NB: In afwachting van de finalisatie van een generieke procedure en rekening houdend met het feit dat de Britse variant reeds dominant is in België, stelt de RMG unaniem voor intussen de uitzonderingsbeperkingen voor het Verenigd Koninkrijk onmiddellijk op te schorten, gezien ook de hiermee samenhangende socio-economische weerslag. Het VK mag evenwel géén transitplaats worden voor reizen naar België (cfr. Commonwealth) met een importrisico voor VOCs met immune escape; daarom dient de nodige aandacht te worden besteed aan de reishistoriek van personen die uit/via het VK naar België reizen, met name als deze de afgelopen 2 weken bvb in India zouden zijn geweest.